

Een stadsjutter - zorgwachter voor Brugge ...

GGF-visie op 'zwerfafval en sluikstorten'

EEN VOORLOPIGE DISCUSSIETEKST. UW COMMENTAAR IS WELKOM

A. INLEIDING

In de officieus ingevulde duurzaamheidsspiegel voor Brugge (on line op www.ggf.be) merken we op dat Brugge niet goed scoort op zwerfafval (waarnaast we ook 4 pluimen geven voor andere thema's). Desalniettemin is onze conclusie er een voorlopige en hopen we dat we in 2007 samen met de bevoegde schepenen, de stadsdiensten en de verenigde Mina- en Derde Wereld raad de duurzaamheidsspiegel kunnen invullen. Burgers en bestuur aan één ronde tafel.

Natuurlijk is de aanpak van de stad Brugge voor zwerfvuil degelijk onderbouwd en doen veel scholen aan sensibilisatie via de MOS-werking. De stad organiseert dagelijks veegrondes en de toeristen loven de bij momenten kraaknette stad. Berichten over zwerfvuil worden aangepakt en de milieu-telefoon werkt. De minder goede score voor zwerfafval is geen blaam voor de stad (want velen zetten zich met hart en ziel in voor een reine stad) maar een oproep aan allen die afval laten rondslingeren en storten : **NO TIME TO WASTE !!** Als mensen die veel fietsen en wandelen hebben wij de indruk en het aanvoelen dat de problematiek van sluikstorten en zwerfafval toeneemt en erger wordt. Bezinning en communicatie over de huidige aanpak is altijd nuttig. Maar wellicht moeten we vooral collectief de handen uit de mouwen steken en transversaal (dwars door alles heen) te werk gaan : 1 front vormend met alle diensten en betrokkenen die kiezen voor een propere stad!

Onze visie op zwerfafval en sluikstorten is dus zeker niet in tegenspraak met de visie van de stad. Alleen moeten we allen een tandje bijsteken en meer de koppen bij elkaar steken. Als wij Brugge minder goed laten scoren voor zwerfafval dan is dat omdat we geloven dat we samen beter kunnen. Natuurlijk spreken wij -uit eigen ervaring - als bewoners en niet als toeristen. Brugge is groter dan de toeristische driehoek ! **En natuurlijk moeten we overal zoveel mogelijk afval voorkomen.**

B. VOORSTEL TEGEN ZWERFAFVAL

een stadsjutter – zorgwachter voor Brugge

EEN ECHTE OPLOSSING : ZORGWACHERS : stadswachten met borstel & veegblik ?

Elke buurt/wijk krijgt een zorgwachter (cf. stadswachten) die langs alle straten loopt/fietst en de problemen ziet en noteert en helpt oplossen en opvolgen. De diverse meldpunten kunnen een nuttige aanvulling zijn !!! (als we moeten wachten tot het door een goede ziel gemeld wordt aan een meldpunt dan mogen we soms maanden tot jaren wachten. De overheid moet pro-actief op het terrein aanwezig zijn) Mensen kunnen veel meer zien : leegstand / dode dieren langs de weg / zwerfvuil allerhande / slordige toestanden en problemen allerlei / gevaarlijke situaties/... De zorgwachter mag de handen best uit de mouwen steken en ook eens de borstel/opraapstok hanteren. Best worden ze per wijk geassisteerd door een ploeg van een drietal straatvegers en/of vliegende tornado's... Misschien moet de aloude bakfiets per wijk weer geïntroduceerd worden ?

GEEF DE ZORG EN DE STRIJD TEGEN HET ZWERFAFVAL EEN GEZICHT !!!

Een zorgwachter als aanspreekpunt dat zichtbaar in de buurt is : meer groen op straat !!!

MELDPUNTEN ALS AANVULLING (maar eerst : de stad komt naar je toe)

Meldpunten hebben maar zin als er permanent en zichtbaar aan gewerkt wordt. De zorg moet op het terrein zichtbaar zijn. Meldpunten hebben geen kloppend hart voor de wijk en blijven anoniem. Bestaande stadswachters en wijkagenten kunnen hier natuurlijk ook nuttig werk verrichten.

ZORGWACHERS ergens tussen wijk-buddy & wijk-regisseur & herder-welzijnswerker

In elke wijk gebeurt veel en is er veel te zien. Hoewel de zorgwachter in eerste instantie zorgt voor nette straten en pleinen dient hij/zij ook het zorgende oog te zijn voor al wat er mis-loopt in de wijk. Hij kan dat signaleren naar de overheid en er ook voor aanspreekbaar zijn. De zorgwachter is dus ook de overheid als 'maat op de straat'. Hij/zij die zorgt voor een begin van oplossing en voor een babbel aanspreekbaar is. Zij/hij is ook de regisseur die ziet waar het overal fout loopt in het schouwspel van het samen-leven... De zorg voor een propere straat en een nette wijk is dus ook een zorg voor mensen. Maar als je mensen wil helpen moet je ook af en toe in hun straat komen en herkenbaar/aanspreekbaar zijn. Onze bestuurders die bekommerd zijn om het welzijn van hun bevolking (als te koesteren kudde lief & leed) hebben best veel zorgende herders in de buurt. Daar er meestal geen schapen meer zijn dient de overheid zelf voor herders te zorgen. Die zorgwachters kunnen als herders de voelsprietten en wijk-antennes zijn....

EN DUS STADSJUTTERS

Want afval dient hergebruikt en gerecycleerd te worden tot nieuwe grondstoffen en wijken met problemen mogen niet overgeleverd zijn aan de anonimiteit van het hedendaagse samenleven. In de film 'Sil de strandjutter' hergebruikte men niet alleen afval, maar men vond ook mensen in nood. De samenleving is soms zo onverschillig en anoniem voor mensen in problemen dat ze zich als afval achtergelaten voelen...

OOK POLITIE WERK

Uiteraard dient er ook juridisch en politieel hard opgetreden te worden tegen zwerfafval en sluikestorten. Maar het voordeel van de stadsjutter-zorgwachter is dat van '**woorden wekken voorbeelden trekken**'. Het is eerste-lijnszorg op het terrein door aanspreekbare mensen die mobiliserend en opvoedend kunnen werken. Misschien is een motiverend gesprek of een moederlijke/vaderlijke aanmaning volgehouden in jaren opbouw-werk tegen zwerfafval en sluikestorten een nuttige aanvulling ?

C. ERVARINGEN MET ZWERFAFVAL IN BRUGGE (2006 & 2003)

- Misschien kan de Vaartdijkstraat en de Spoorwegstraat eens dringend aangepakt worden : daar ligt enorm veel zwerfafval in de berm !
- Ook onze bossen worden open storten ! Waar moet dat heen ?
- Recent was één van de vele diensten die rond netheid werken zwerfafval aan het oprapen aan de randparking van Steenbrugge. Ik ben hen gaan feliciteren en meldde dat aan de ingang (Wilgendreef) van het Lappersfortbos afval gedumpt was (frietketel ea.) Ik diende te bellen naar de dienst Leefmilieu. Toen ik belde naar de dienst Leefmilieu zei men dat ik met IVBO moest bellen of de groendienst. En als het privé-eigendom was dat de stad niet tussenkwam. Ondertussen na een live-inspanning en een telefoon ligt het afval er nog.

Misschien moeten de basis-werkers een duidelijk visite-kaartje op zak hebben dat ze kunnen meegeven aan de mensen die hen aanspreken. En moeten de stadsdiensten gewoon klachten opnemen en doorgeven aan de bevoegde diensten. En waarom zou de basis-werker geen klacht kunnen noteren ?

- Ik ben deze morgen enkele kilometers gaan lopen aan de rand van de Assebroekse Meersen. Zoals elke zondag heb ik meer zwerfvuil zien liggen dan mij lief is (ondermeer een afgedankte radio). Het verhaal van rondgestuurd te worden van Pontius naar Pilatus komt zeer bekend voor. We hebben ons enige tijd geleden ingezet om ten behoeve van fiets-groepen een beter inzicht te krijgen in 'absurde' situaties (bv. in Sint-Andries een verbodsteken voor een pad waar een aangeduide fietsroute langs loopt, of in Dudzele het nieuw aangelegde fietspad naar café De Overzet dat nu al maandenlang afgesloten is). Uitvissen wie verantwoordelijk is voor een absurde situatie is niet gemakkelijk. Iets gedaan krijgen nog minder.
- Zwerfafval waait overal heen en komt in bossen, beken en rivieren terecht. Het is vooral ook een probleem op blackpoints waar bewoonde wereld overgaat van thuis-plek naar waste land van niemand de zorg. De wegen, de bruggen, de stationsomgevingen : plaatsen waar de zorgeloze massa heen trekt voor de arbeid of de ontspanning.
- Hallo, hoewel het hopeloos is toch nog enkele meldingen :
 - aan de Paolatunnel Ten Briele : een ganse zak afval
 - in de beek aan de Wolgenbroekenstraat een verdachte zak van cement en in de beken veel glazen flessen. Zitten de padden ook al aan de alcohol ?
 - **hoe meer je kijkt hoe meer je ziet : het zou een job kunnen zijn meldpunt !**
 - gelieve te noteren dat het gras afrijden door de groendienst soms heel slordig gebeurt. Men rijdt af en laat alles liggen (het waait op straat of blijft ongezellig liggen). Waar ik vandaan kom gebruikte men nog een rakel en een borstel...Men nam alles mee naar een centrale plaats. In Brugge blijft het liggen en verwaaien.
 - Het is zo structureel geworden dat zwerfafval dat je er in vele straten een straatveger zou kunnen opzetten. Waarom geen ploeg van wijk-straatvegers met politie-bevoegdheid (opvoedend verwittigen, voorbeeld tonen, sanctie als moet) ?
- Gelieve te signaleren :
 - werken achterkant stationsomgeving : op het fietspad Spoorwegstraat langs de werf blijft vaak zand en aarde liggen : daardoor verstopen de riolen...Na kleine botsingen blijft het glas soms maanden liggen.
 - vallende bladeren overal tijdig en regelmatig opruimen om zure bomenhaters te anticiperen
 - Gustaaf Baertstraat ter hoogte van haag : lege bierblikjes (regelmatig) . Bij lege percelen waar niemand woont zie je vaak meer zwerfafval.. Op elke hoek van de straat een vuilbak en een straathoekwerker ?
 - Brug overgang St. Michiels naar Oostkamp Heidelbergst - St. Michielsestraat : de gracht is een target voor zwerfafval
 - Op de trams van de Lijn (Zeebrugge) staan geen vuilnisbakken : gevolg : de vuilbak is overal...
 - Een meldpunt heeft maar zin als het opgevolgd wordt door een streek-ambtenaar die de zaken oplost en doet vooruitgaan **PERSOONLIJK ZOU IK EERDER EEN MELDPUNT STARTEN VOOR ONVOLKOMENHEDEN : ZWERFAFVAL IS DAAR éÉN VAN. MAAR HET IS EEN VEEL BREDER PROBLEEM VAN ZORG VOOR DINGEN EN MENSEN EN OMGEVING...**

- zwerfafval
 - Gustaef Baertstraat : vaak bierblikjes per 5
 - Wulgenbroekenstraat richting Oostkamp: PMD-zak in gracht
 - Metro-krantjes in de brede stationsomgeving
 - gracht achter 't Kloosterhof : groenafval wordt gedumpt
- ENKELE VOORBEELDEN TER ILLUSTRATIE
 - Het zwerfafval zie je het best na de maaibeurten langs de grote Brugse wegen in grachten en grasbermen: zie de ganse Spoorwegstraat en ook de Vaartdijkstraat (langs Lappersfort soms een stort)
 - Stationsomgevingen
- er ligt een TV aan het Lappersfort en een matras. Eigenlijk zou je geld moeten krijgen als je de moed hebt om je afval niet op straat te gooien en naar het containerpark of de zak te doen. De mislukte en gesaboteerde ecotaks zette in alle geval een prijs op afval. Nu ligt het gratis in onze grachten en langs onze wegen. Nu zie je het heel goed nu de vrieskou de begroeiing plat drukte. Overal slingert het zwerfafval en niemand voelt zich nog verantwoordelijk...Er zijn echt 10.000 Vlaamse arbeidsplaatsen te creëren in de zorg voor de straten en de openbare plaatsen...Geef de stadswachten een borstel en de bevoegdheid om over zwerfafval te praten met de massa...
- Verslag afvalopruimactie Vaartdijkstraat 23/08/03

9u bleek al gauw iets te vroeg, slechts een drietal JNM-ers waren op het appèl. Niet uit hun lood te slaan, begonnen zij de Vaartdijkstraat op te ruimen: zakken blikjes en plasticjes werden uit de bermen gehaald. Langzaamaan sijpelden de andere ruimers binnen, uiteindelijk werden het er 13; vooral leden van de Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming die de actie organiseerde. Ook 3 GGF-ers (Groene Gordel Fronters) en 2 Lappersforters kwamen hun goede daad doen. Samen schuimden we de bermen en grachten van de Vaartdijkstraat af, waar we naast de talloze blikjes en plasticjes, ook enkele schoenen, een T-shirt, een verteerd hondje in een plastic zakje, 4 autobanden, een scooter-kader, allerlei glazen flessen en veel plastic zakken vol afval gepropt vonden. Vervolgens trokken we het bos in. Rond het vervallen koetshuis werd nog wat afval geraapt maar het gros was terug te vinden aan de grens met Ten Briele. Talloze bierflesjes en blikjes, pampers, een autoband, een grote accu, TL-lampen, een metalen vat, donskussens en weerom zakken volgepropt met afval, gaande van tuinafval tot afgekeurde pmd-zakken die vervolgens als eindbestemming bos toegewezen kregen. De sfeer zat goed, de zon zag het en deed er nog een schepje bovenop.

Dergelijke opruimacties illustreren toch mooi het hedendaagse probleem: enerzijds heeft men de recreanten en voorbijgangers die er niet mee kunnen leven dat iets wat voor hen plots nutteloos geworden is (afval dus), hen nog langer last zou bezorgen. Alles de berm in of gewoon laten liggen. Zo vormen bermen de ideale vuilbak, nagenoeg steeds voorhanden en onverzadigbaar. Anderzijds is er het probleem dat de afvalzakken duur zijn.

Dit hoeft echter geen probleem te zijn als men bij de aankopen, zo min mogelijk verpakking koopt. De afvalzakken die in de grachten en bossen gedumpt worden bevatten jammergenoeg meestal afval dat er in de eerste plaats nooit had moeten zijn, vb papieren bordjes, plastic bekertjes, reclamefolders, plastic zakjes, of afval dat men perfect zelf kan verwerken, namelijk groenafval. Een composthoop hoeft helemaal niet te stinken en blijkt uiterst efficiënt om groenafval te reduceren. Een triestig verhaal van een verkeerde mentaliteit. Meer info: www.ggf.be